

Clypeus Theologiæ Thomisticæ

In Tres Partes Divisus, Et Quinque Voluminibus Comprehensus

Tractatus de Beatitudine, de Actibus humanis, eorumque Moralitate, de
Virtutibus ac Donis, de Vitiis ac Peccatis, & de Legibus, nec-non
Dissertationem Theologicam de Probabilitate

Gonet, Jean-Baptiste

Coloniæ Agrippinæ, 1671

§. II. Solvuntur objectiones

[urn:nbn:de:hbz:466:1-78232](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-78232)

seipso; nam gratia, utpote semen gloriae, inclinatur ad Deum videndum eo modo, quo de facto à Beatis videtur: Ergo cognitio Dei sufficiens ad beatificandum debet terminari ad illum ut in se est.

46. Secundò probatur conclusio: Non minus est de ratione beatitudinis quietare perfectè intellectum, quam satiari perfectè voluntatem: At si visio terminaretur ad essentiam divinam, & non ad modum, quo subsistit in tribus Personis, non quietaret intellectum: Ergo non esset beatifica. Major patet ex supra dictis, Minor probatur. Videns aliquam formam desiderat videre modum quo subsistit, & non quietatur donec videat illum: sicut ergo si essentia divina subsisteret in unico tantum supposito, non quietaretur intellectus qui eam videret, & non videret illam ut subsistentem in uno illo supposito; ita si visio terminaretur ad essentiam divinam, & non ad modum quo de facto subsistit in tribus Personis, non quietaret intellectum.

47. Tertiò suadetur conclusio: Deus præcisè ut unus non est sufficiens objectum suæ beatitudinis: Ergo nec nostra. Consequentia patet: quia cum nostra beatitudo sit participatio divinæ felicitatis, idem debet esse objectum utriusque; sicut quia charitas est participatio amoris, quo Deus seipsum diligit, idem habet objectum quod divina dilectio. Antecedens autem sic ostenditur. Dei beatitudo est formaliter Dei comprehensio: Sed Deus ut unus non est sufficiens objectum comprehensionis sui: Ergo neque suæ beatitudinis. Major est certa: beatifica enim cognitio, quæ Deus beatus est, debet esse perfectissima & infinita, subindeque comprehensiva. Minor probatur: Objectum comprehensionis debet esse cognitum, quantum cognoscibile est: Sed Deus cognitus præcisè ut unus non cognoscitur quantum cognoscibilis est; cum etiam sit cognoscibilis ut Trinus: Ergo Deus cognitus præcisè ut unus, non est sufficiens objectum comprehensionis sui.

48. Confirmatur & magis explicatur hæc ratio: Si per impossibile Deus se cognosceret solum ut Unum, & non ut Trinum, talis cognitio non esset ejus beatitudo: Ergo si a nobis prout sic cognosceretur, talis cognitio non esset nostra beatitudo. Consequentia est nota ex dictis, Antecedens probatur. Illa cognitio non esset comprehensio Dei: Ergo nec ejus beatitudo.

Dices, ex hac ratione sequi, creaturas esse de essentia objecti beatifici Dei, subindeque illas ingredi essentialiter objectum formale nostræ beatitudinis: Sed hoc dici nequit: Ergo hæc ratio non est valida. Sequela probatur: Creatura pertinet ad objectum comprehensionis Dei, cum Deus seipsum comprehendere nequeat, nisi in sua essentia & omnipotentia cognoscat creaturas possibiles: Sed beatitudo Dei est cognitio comprehensiva sui: Ergo creatura essentialiter pertinet ad objectum beatitudinis Dei.

49. Respondetur tamen negando sequelam. Ad cuius probationem dicendum, quod creatura pertinet ad objectum comprehensionis Dei, non primario, sed tantum secundario, ut termini connexi cum divina omnipotentia: at verò relationes divinæ pertinent ad objectum primum ejusdem comprehensionis & beatitudinis Dei: Primò, quia sunt modi intrinseci & essentialiter naturæ divinæ, ut in tractatu de Tri-

nitare ostendimus. Secundò, quia eadem cum illa gaudent immaterialitate, ratione cuius aliquid constituitur intra objectum primum divinæ cognitionis. Tertiò, quia sunt termini intrinseci & essentialiter naturæ divinæ fecunditatis. Unde licet prædictæ relationes sint de essentia objecti beatifici Dei, subindeque ad objectum nostræ beatitudinis essentialiter pertineant: non tamen creatura, sed ista ad ejus objectum duntaxat materiale & secundarium spectant.

Ex quo sic potest confirmari & magis suaderi conclusio: Relationes divinæ pertinent essentialiter ad objectum primum beatificum, utpote modi essentialiter naturæ divinæ, & termini intrinseci divinæ fecunditatis: Ergo implicat illis non visis subsistere beatitudinem. Consequentia patet: nam destructio, seu negatio, est relictæ colligitur ex defectu cuiuslibet essentialiter pertinentis ad illius objectum, etiam ut modus tantum ipsum ingrediatur.

§. II.

Solvuntur objectiones.

Obijcies primò: Essentia beatitudinis consistit in hoc, quod sit visio, seu ostensio omnis boni, juxta illud Exodi 19. *Ego ostendam omne bonum tibi*: Sed visio divinæ essentiae, etiam si non viderentur Personæ, ostenderetur & videretur omne bonum; cum relationes, ut supponimus, nullam addant bonitatem & perfectionem ad essentiam: Ergo visio divinæ essentiae sine Personis, beatitudo subsisteret.

Confirmatur: affectus bono infinito quietatur voluntas: Sed visio essentiae divinæ sine Personis esset affectus boni infiniti: Ergo per illam perfectè quietaretur voluntas, subindeque talis visio esset perfectè beatifica; cum beatitudo, ut supra dicebamus, nihil aliud sit, quam perfecta quies, seu satietas appetitus rationalis.

Ad hoc argumentum patet solutio ex supra dictis. Major enim distinguenda est: beatitudo est visio seu ostensio omnis boni, prout est in se, concedo Majorem: aliter ac est in se nego Majorem; & sub eadem distinctione Minoris, nego Consequentiam. Itaque visio Dei non habet, quod sit beatifica ex præcisè conceptu visionis summi boni, sed ex conceptu visionis Dei, prout est in seipso: quia sub hoc tantum conceptu est cognitio intuitiva & quietativa appetitus innati gratia, ut in primo fundamento nostræ conclusionis expendimus. Unde sicut in sententia Adversariorum notitia abstractiva quidditatis Dei non foret beatifica, quia ethi esset cognitio omnis boni, non tamen esset cognitio illius ut est in se, ita in nostra, visio divinæ essentiae absque Personis non foret beatifica: quia licet terminaretur ad omne bonum, non tamen prout est in se; cum de facto divina natura in tribus Personis subsistat, & existat. Quare ad confirmationem distinguo Majorem: affectus bono infinito, eo modo quo est in se, quietatur voluntas, concedo Majorem: sine tali modo nego Majorem; & distinguo Minorem eodem modo, ac nego Consequentiam.

Obijcies secundò: Sola essentia divina est objectum formale visionis beatificæ: Ergo ea visio, licet non viderentur Personæ, essentia beatitudinis subsisteret. Consequentia videtur bona: cum enim specificatio actus sumatur ab objecto formali, isto remanente, ille subsistit.

Ante-

Antecedens verò docetur à nostris Thomistis in tractatu de visione beata, & probatur: quia visio beatifica est participatio divina intellectio- nis subindeque habet idem objectum formale ac illa: Sed objectum formale, tam motivum, quam terminativum divina intellectio- nis, est divina essentia, ut virtualiter ab attributis & relationibus distincta, sicut ostendimus in tractatu de attributis: Ergo sola essentia divina est objectum formale visionis beatificæ.

Respondeo primò, retorquendo hoc argu- mentum in Adversarios: nam essentia divina est objectum formale divinæ cognitionis qua- rentis est comprehensio, & tamen implicat quòd Deus seipsum comprehendat, nisi se ut Trinum in Personis cognoscat: Ergo licet es- sentia divina sit objectum formale nostræ bea- titudinis, non rectè colligitur illam sine cog- nitione Personarum posse subsistere. Unde

Respondeo secundò, concessò Antecedenti, negando Consequentiam: licet enim relationes divinæ non sint objectum formale & primari- um beatitudinis, pertinent tamen ad ipsum ut modi essentiales illius; & eoque proportionali modo se habent ad essentiam, quò sensibile commune ad sensibile proprium v. g. quantitas & figura ad colorem: unde sicut impossibile est oculum corporeum videre aliquod corpus co- loratum, nisi sit extensum & figuratum (ideo- que corpus Christi non potest naturaliter oculo corporeo videri in Eucharistia defectu figuræ & extensionis localis) ita repugnat videri es- sentiam divinam sine Personis, & illis non visis essentiam beatitudinis subsistere.

Tertio dici potest, quòd licet sola essentia di- vina sit objectum formale quò visionis beatifi- cæ & intellectio- nis divinæ; objectum tamen formale quòd, & purè terminativum, sunt ipsæ tres Personæ divinæ: sicut objectum formale quòd cognitionis Angelicæ non est sola Angeli essentia, sed ipsæmet Angelus; & sicut si Deus esset unis suppositivè, objectum formale quòd visionis beate non esset sola Deitas, sed etiam illud suppositum, in quo subsisteret.

Objicies tertio: Si per impossibile Deus non esset Trinus in Personis, ejus tamen visione ho- mo beatificaretur: Ergo beatitudo hominis non petit essentialiter, & ex natura rei visionem divinam Personarum. Antecedens videtur certum: tunc enim maneret summum bonum, & summum verum; & consequenter, possessum prout est in se, possidentem beatificaret. Con- sequentia verò probatur: Ideo colligimus rela- tiones non esse de essentia Dei ut est primum principium creaturarum, quia si per impossibi- le perirent relationes Deo remanente ut uno, salvaretur in eo ratio primi principij: Ergo si casu dato essentia beatitudinis subsisteret, rectè colligitur illam non petere essentialiter visio- nem divinarum Personarum, & Deum ut tu- num esse objectum sufficiens ad nos beatifican- dum.

Confirmatur: Visio Dei in illa suppositione es- set ejusdem rationis cum illa, quia Deus (si non repugnaret) videretur solum ut unus, quam- vis in se sit Trinus: At in dicta suppositione visio illa foret beatitudo, ut ostensum est: Ergo eti- am visio terminata ad Deum, præcisè ut unum, quamvis in se sit Trinus, beatitudo esset; & per consequens ad beatitudinem cognitio Perso- narum essentialiter non requiritur.

Ad objectionem responderetur distinguendo 59.
A Antecedens: homo beatificaretur beatitudine ejusdem rationis ac illa, quæ de facto est, nego Antecedens: diversæ rationis, transeat Antece- dens, & nego Consequentiam. Et quidem rec- tè: nam beatitudo, quæ de facto est, petit termi- nari ad Deum prout est in seipso de facto: unde si aliquid quod de facto essentialiter ei com- petit, suppositione impossibili ei non compete- re supponatur, tollitur consequenter beatitudo, quæ de facto est; & ponitur alia diversæ ratio- nis specificanda à Deo prout esset in seipso, in illa hypoth. impossibili: ex quo non licet in- ferre, Deum præcisè ut unum, esse nunc de facto objectum ad beatificandum sufficiens.

B Ad confirmationem, distinguo Majorem: ef- fet ejusdem rationis, in ratione visionis, transeat Major: in ratione beatificantis, nego Maio- rem: & concessà Minori nego Consequentiam. Ratio autem distinctionis est, quia (ut supra di- cebamus) visio Dei non habet quòd sit beatifica ex præcisò conceptu visionis summi boni, sed ex conceptu visionis Dei prout est in seipso: in casu autem, quem fingimus, cum Deus suppo- natur non Trinus, visio illius, prout est unus præcisè, esset visio Dei prout in seipso, & con- sequenter foret beatitudo: in casu verò nostræ disputationis, cum Deus supponatur in re Tri- nus & Unus, & visio supponatur terminata ad il- lum prout unum præcisè talis visio non termi- naretur ad summum bonum prout in seipso est; & consequenter, etsi cum visione in altero casu admilla conveniat in ratione visionis; non ta- men conveniet cum illa in ratione beatitudinis.

Objicies quartò: Cùm Deus sit objectum nos- træ beatitudinis, eodem modo aliquid pertinet ad objectum nostræ beatitudinis, quò pertinet ad constitutionem ipsius Dei: Atqui relationes ut sic non sunt de conceptu essentiali Dei, sed solum Divinitas, nec divinæ naturæ constitutio- nem ingrediuntur, sed solum Personas divinas constituunt: Ergo relationes non pertinent es- sentialiter ad objectum nostræ beatitudinis.

Confirmatur: Sub ea ratione Deus est nostra beatitudo, sub qua est ultimus finis: Sed rela- tiones non sunt de quidditate Dei prout est ulti- mus finis: Ergo nec quatenus est nostra beatitu- do. Major patet, Minor probatur, Sub ea rati- one Deus est ultimus finis, sub qua est primum principium creaturarum; cùm ratio ultimi fi- nis, & ratio primi principij sibi invicem corre- spondeant: Sed relationes non sunt de quiddi- tate Dei, ut est primum principium; alias ex creaturis cognitis cognoscei posset naturaliter Trinitas Personarum: Ergo non sunt de essen- tia illius ut est ultimus finis.

Ad objectionem respondeo distinguendo 61.
E Majorem: eodem modo quo pertinet ad con- stitutionem ipsius Dei, phylicam, concedo: me- taphylicam, nego. Similiter distinguo Mino- rem: relationes non pertinent ad Dei constitu- tionem, metaphylicam, concedo: phylicam, nego.

Explicatur: Dupliciter potest constitutio divinæ naturæ considerari, scilicet ut phylica, & ut metaphylica: phylica Dei constitutio coale- scit ex omnibus prædicatis divinis, tam absol- utis, quam relativis; quippe cùm omnia Dei præ- dicata sint realiter cum Deo identificata: meta- phylica verò illius constitutio, fit per illam per- fectionem, quæ primo objicitur intellectu

cum fundamento in re, & se habet veluti radix & origo aliarum; & hoc genere constitutionis Deus in nostra sententia per ipsum intelligere purissimum, & actualissimum constituitur, ut docuimus in tractatu de attributis: Dicimus ergo, quod licet relationes non sint de metaphysica constitutione Divinitatis, pertinent tamen ad illam essentialiter secundum physicam constitutionem: unde cum visio beatifica essentialiter petat terminari ad Deum prout est in se physice, non vero prout obicitur inadæquatis conceptibus nostri intellectus, essentialiter petat terminari non solum ad naturam divinam & attributa, sed etiam ad relationes, & personas. Quare ad confirmationem, concessa Majori, distinguo Minorem: relationes non sunt de quidditate Dei prout est ultimus finis, secundum metaphysicam ipsius constitutionem in ratione ultimi finis, transeat Minor: secundum physicam ejus constitutionem, negatur Minor, & Consequentiam.

64. Dices: Ergo licet relationes sint de essentia objecti beatifici secundum physicam ejus constitutionem, non tamen erunt de essentia ejus secundum metaphysicam constitutionem illius; & consequenter illis per impossibile visionem non terminantibus, objectum beatificum subsisteret, & appetitum quietaret; sicut quia illa non sunt de metaphysica constitutione rationis ultimi finis, licet per impossibile perirent, subsisteret tamen ratio ultimi finis.

Respondeo negando Consequentiam: nam cum visio beata petat pro objecto Deum prout est in se, & finem ultimum prout est in seipso; quod est de essentia finis ultimi, prout est in seipso, est de primaria constitutione objecti beatifici, in quantum beatificum est.

65. Obicies ultimum: Pater æternus est beatus ex vi visionis solius essentia, præcisè à personis: Ergo essentia præcisè supra, & ut prævenit relationes, est ad beatificandam sufficiens. Consequentiam pater, Antecedens probatur primo: quia Pater æternus pro illo priori originis, quod producit Filium, intelligitur, & est perfecte beatus: Sed pro illo priori non intelligitur visio illius terminata ad Filium; cum pro illo priori nondum intelligatur Filius productus, nec proinde existens: Ergo Pater æternus intelligitur perfecte beatus visione terminatâ ad essentiam, ut prævenientem relationem Filij.

Secundo probatur idem Antecedens: Pater æternus est seipso beatus, & non à Filio, aut Spiritu sancto; alias acciperet ab illis maximam perfectionem, quod est inconveniens, cum à se sit infinite perfectus: Ergo est beatus ex visione essentia, prout prævenit relationes.

Probatur tertio: Essentialia in divinis sunt priora notionalibus, ut sæpe docet Divus Thomas: At beatitudo est predicatum essentialia in Deo: Ergo est prior relationibus, & consequenter Pater æternus ex vi visionis solius essentia præcisè à personis intelligitur beatus.

66. Respondeo negando Antecedens: ad cujus primam probationem, concessa Majori, nego Minorem: prioritas enim originis solum est prioritas à quo, non in quo, etiam secundum rationem: unde licet Pater sit prior origine Filio, non tamen potest esse, nec intelligi beatus sine illo. Sicut in creatis, etsi prius sit in genere causa efficientis, quod ventus aperiat fenestram,

quàm quod ingrediatur; non licet tamen inferre, quod in illo priori ingrediatur ventus fenestrâ clausâ: & similiter licet in genere causa materialis præsupponatur materia forma; ut pote subiectum ejus, tamen non prius materia existit, quàm forma. Quam doctrinam, quia non attendit Vazquez hic disp. 13. cap. 2. in fine, insufficienter argumento respondet.

Ad secundam probationem, distinguo Antecedens: Pater æternus est seipso beatus, objective adæquatè, nego Antecedens: principiativè, id est per exclusionem principij communicativi suæ beatitudinis, concedo Antecedens, & nego Consequentiam: quia ut beatitudo ejus non salvetur in visione solius essentia, sufficit quod ex parte objecti ingrediatur relationes, etsi non intrent ex parte principij.

Instant Scotista, & dicunt non minus ad cognitionem requiri objectum, quàm potentiam. Atqui si beatitudo Patris æterni esset ab intellectu, non prout in Patre solum, sed etiam prout in Filio, non esset ex seipso beatus, sed beatitudinem haberet à Filio: Ergo si est beatus ab essentia ut ab objecto, non solum prout illa est in ipso, sed etiam prout in Filio, beatitudinem suam habebit à Filio.

Respondet Cajetanus, & bene, quod licet utrumque necessarium sit ad intellectionem, non tamen eodem modo; potentia enim exigitur ut intellectionis principium, objectum vero ut intellectionis terminus: unde si visio Patris esset ab intellectu ut in Filio, Filius esset principium à quo Pater visionem acciperet, & consequenter ab alio procederet: ex eo autem quod essentia, prout in Filio, objective beatificet Patrem, non inferitur illam, prout in Filio, esse principij beatitudinis Patris, neque quod Pater seipso non sit beatus, per exclusionem principij originis.

Sed urgent adhuc Discipuli Scoti: Cognitionis non solum ab intellectu, sed etiam ab objecto ut principio, effective procedit, juxta illud commune axioma ex Augustino desumptum: *Ab objecto & potentia paritur notitia*: Ergo si essentia ut in Filio objective beatificat Patrem, erit in Filio principium beatitudinis Patris.

Facile tamen respondetur, distinguendo Antecedens: cognitio procedit ab objecto formali quo & motivo, concedo Antecedens: ab objecto formali quod & pure terminativo, nego Antecedens & Consequentiam: nam Filio, etsi objective beatificet Patrem, non tamen habet rationem objecti motivi; cum non gerat vices speciei intelligibilis, sed pure terminativi, & ideo non concurret ex parte principij.

Ad tertiam probationem Antecedens principalis, distinguo Majorem: essentialia in divinis sunt priora notionalibus, prioritate in quo reali, vel rationis, nego Majorem: prioritate à quo virtuali, concedo Majorem & Minorem, & distinguo Consequens distinctione Majoris.

Vel etiam dici potest cum Marco à Serra quæ sequenti art. 3. dubio unico, doctrinam illam D. Thomæ intelligendam esse de essentialibus, quæ non intelliguntur cum ordine ad notionalia, secus verò de illis, quæ intelligi nequeunt, nisi cum ordine ad notionalia, & scientia quæ Deus vult Filij generationem, & scientia quæ Deus cognoscit Personas, licet sint absoluta & ad essentialia pertineant, non tamen præintelliguntur generationi, aut Personis, quæ ad notio-

Disp. 2.
art. 1.

Rejicitur prima sententia.

notionalia spectant. Unde cum beatitudo intel-
ligatur non solum cum ordine ad essentialia, sed
etiam ad notionalia quæ Deus per illam videt,
non præintelligitur illis; vel si præintelligitur,
non concipitur adæquate, sed inadæquate nempe
ut terminata ad objectum veluti partiale &
inadæquatum.

DISPUTATIO III.

De essentia beatitudinis formalis.

Ad questionem 3. D. Thoma.

Remissis his quæ ad beatitudinem obje-
ctivam pertinent, accedimus ad examina-
nda illa quæ spectant ab beatitudinem
formalem. Sed quia plura ad illam spectantia in
tractatu de visione beatifica declarata sunt, in
præsentem solum adducemus quæ ibi desideran-
tur, ad materiam beatitudinis pertinentia.

ARTICULUS PRIMUS.

*Verum beatitudo formalis sit aliqua operatio
creata, & à Beato elicta.*

Præter negativam tenere olim plures anti-
qui Theologi, qui circa essentiam beatitu-
dinis formalis variè opinati sunt. In primis enim
quidam asserere hominem beatificari per in-
creatam visionem Dei sibi unitam. Quam opi-
nionem quibusdam suo tempore placuisse, ait
D. Bonaventura in 3. dist. 14. art. 1. fuisseque pu-
blice defensam Parisiis, refert Gregorius in 3.
dist. 7. q. 2. Eam expressè tenet Hugo de S. Vi-
ctore tomo 3. tract. de sapientia animæ Christi,
ubi ait non aliter animas sapientes constitui, De-
umque cognoscere, nisi Dei cognitione & sa-
pientia; & de Deo loquens, ita concludit: *ipse
est sapientia quæ cognoscimus; ipse amor quò diligimus;
ipse gaudium quò exultamus.*

Secunda sententia docet quòd beatitudo for-
malis consistit in illapsu quodam speciali Dei in
essentiam animæ, ex quo manet substantialiter
sanctificata & deificata, & quodammodo trans-
formatur in ipsum Deum: sicut ferrum candens
in ignem, & diaphanum in lucem. Hæc commu-
niter tribui solet Henrico Gandavensi quod-
lib. 13. qu. 12.

Tertia, quæ est D. Bonaventuræ in 4. dist. 49.
qu. 1. ad ultimum, asserit quòd beatitudo for-
malis consistit simul in habitu & operatione, &
principaliter in habitu, quàm in operatione.

Ultima, quæ tribuitur Nominalibus, docet
quòd beatitudinem formalem in sola opera-
tione consistere, sed vult intellectum beati ad
illam merè passivè se habere, illam recipiendo
à Deo, qui sit illius unica & adæquata causa. Cui
sententia favent quidam Recentiores, qui etiam
negant beatum de facto ad propriam beatitudi-
nem comparari merè passivè, affirmant tamen
non repugnare, quòd per operationem à se non
elictam constituitur beatus. Ita Valentia in præ-
sent. disp. 1. qu. 3. puncto 2. Vega lib. 6. in Tri-
dent. cap. 3. &gidius lib. 10. de beatitudine qu.
1. art. 4.

Dico primò, homines increatâ Dei visione
non beatificari.

Hanc conclusionem probat Vazquez ex Con-
cilio Viennensi in Clementina ad nostram, de hæ-
reticis, ubi definitur lumen gloriæ creatum ne-
cessarium esse ad videndum Deum: si autem, in-
quit, visione increatâ videretur, non esset neces-
sarium lumen creatum. Valentia verò eam pro-
bat: quia ex opposita sententia sequeretur Bea-
tos comprehendere Deum: haberent enim in se
increatam Dei visionem, quæ est comprehen-
siva illius.

Verum hæ rationes non sunt efficaces: ad
primam enim facilè responderi potest, Beatos
lumine gloriæ indigere non ad eliciendam vi-
sionem, sed ad disponendum intellectum ut eam
recipiat. Ad secundam verò, negari potest se-
quela: quia increata Dei visio posset uniri intel-
lectui creato, non adæquate, sed inadæquate: si-
cut de facto essentia divina, ut gerens vices spe-
ciei intelligibilis, inadæquate unitur intellectui
Beatorum; quia non unitur ut representans om-
nia quæ ab intellectu divino cognoscuntur,
sed tantum aliqua. His ergo rationibus præter-
missis,

Probatur conclusio ratione fundamentali.
Beatitudo formalis est operatio vitalis quâ Bea-
tus in actu secundo vivit, ut patet ex illo Ioan.
17. *Hæc est vita æterna, ut cognoscant te Deum verum:*
Sed implicat Beatum vivere in actu secundo per
visionem increatam Dei: Ergo implicat per il-
lam constitui formaliter Beatum. Major patet,
Minor probatur primò. Implicat naturam divi-
nam, sub conceptu vitæ radicalis, naturam crea-
tam radicaliter viventem constituere; aliàs pos-
set lapidi uniri, illumque reddere viventem ra-
dicaliter: Ergo implicat etiam quòd sub conce-
ptu vitæ actualis constituat intellectum creatum
viventem in actu secundo. Consequentia patet,
tum à paritate, tum etiam quia actus proprius
vitalis alicujus naturæ communicari nequit,
non communicata naturâ.

Secundò probatur eadem minor ratione à
priori: Vita actualis debet convenire viventi
ab intrinseco; vel per identitatem, qualiter con-
tingit in Deo, qui vivit in actu secundo per actum
sibi omnino identificatum; vel per egressio-
nem effectivam ab illo, qualiter contingit in vi-
ta actuali creata: At divina intellectio nequit
intellectui creato convenire ab intrinseco, ullo
ex his modis; cum in utroque maxima imperfe-
ctio importeretur: Ergo omnino repugnat intel-
lectum creatum per illam constitui viventem.

Adde quòd intellectio est actio non solum
vitalis, sed etiam immanens: unde licet esse in-
trinsecam altero ex istis modis non peteret ex
præciso conceptu vitalis, id tamen ex conceptu
immanentis exposceret; ut magis constabit ex
infra dicendis, cum sententiam Nominalium
refellemus.

Dices, increatam Dei intellectionem, neque
per identitatem, neque per informationem uni-
ri intellectui creato, sed aliò modo, ab utroque
distinctò, scilicet in esse intelligibili, absque eo
quòd illi per identitatem, aut per informatio-
nem unatur.

Sed contra primò: Idem non est necessaria
E 3 in spe